

Høringsuttalelse angående nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor.

Tripp Trapp åpen barnehage – som eies og drives av Hana menighet (Sandnes kommune) ønsker å komme med noen uttalelser knyttet til forslaget som omhandler **åpne barnehager**.

Tripp Trapp åpen barnehage startet opp i 1993 bla. etter initiativ fra kommunen som verken da eller nå har egne åpne barnehager, **og har helt fra starten av mottatt både kommunalt - og statstilskudd.**

Det har medført at vi i motsetning til ikke- kommunale åpne barnehager som kun mottar statstilskudd har hatt muligheter til å gi et tilbud med større grad av kvalitet. Først og fremst i forhold til personale som i tillegg til 1 styrer/ førskolelærer har 2 pedagogiske medarbeidere med høyskoleutdanning i form av sosionom/diakon og sosial pedagogikk, og dermed også i forhold til innhold. En kvalitet vi opplever at Sandnes kommune, har vist å verdsette.

Tilskudd til drift

Vi frykter at vi med dagens forslag- der det legges opp til at kommuner som selv ikke driver åpne barnehager, skal benytte de nasjonale gjennomsnittssatsene som fastsettes av departementet.” – ikke blir i stand til å opprette den kvaliteten vi har arbeidet målbevisst med gjennom mange år.

Sandnes kommune har etter hvert fått 4 åpne barnehager som alle eies av menigheter i den norske kirke og hører inn under Sandnes Kirkelige Fellesråd, og vi opplever at kommunen nå,- i enda større grad enn før, har oppdaget nytteverdien av åpne barnehager som har kvalitet

Åpne barnehager kan da være en viktig samarbeidspartner i forhold til:

- tidlig hjelp/intervensjon til familier med ulike behov for ekstra hjelp og støtte
- å være en viktig brikke i tverrfaglig samarbeid (helsestasjon, ressursstasjon/familiesenter, barnevern osv.)
- integrering av flerspråklige barn og voksne
- generell språkstimulering; spesielt i forhold til flerspråklige barn og voksne
- familier tilknyttet arbeidsinnvandring, i påvente av formaliteter som gir rettigheter i forhold til ordinær barnehage
- å motivere til ordinær barnehage for de som av ulike årsaker er skeptiske til tradisjonelle barnehager

Åpne barnehager er også et

- møtested med gode muligheter for å bygge nettverk og motvirke isolasjon for mødre i svangerskapspermisjon og fedre i pappapermisjon
- tilbud som kan benyttes av de aller minste barna før de har rett til / venter på ordinær barnehageplass og dermed fungere som en tilvenning til tradisjonell barnehage
- meningsfylt alternativ til barn og voksne som ikke kan nyttiggjøre seg av ordinær barnehage pga, skift – eller kveldsarbeid, og for de som bruker åpen barnehage i kombinasjon med deltids plass i ordinær barnehage
- alternativt barnehagetilbud for de som av ulike årsaker bevisst velger å ikke benytte ordinær barnehage fra 1årsalder, men velger å være å hjemme med barna litt lenger.

All den stund det ikke står noe om størrelsen på de nasjonale gjennomsnittssatsene er det vanskelig å vite hvordan en kan vurdere konsekvensene av en ny ordning.

Vi ønsker derfor en ordning der kommunen ikke blir fastlåst til en nasjonal gjennomsnittssats som i verste fall kan bidra til å svekke resultatet av den målbevisste kvaliteten og samarbeidet som vi over mange år har opparbeidet.

Hvis den nasjonale gjennomsnittssatsen beregnes ut ifra kommunale utgifter til drift av kommunale åpne barnehager er vi også redd for at dette ikke vil være sammenlignbare tall all den tid mange private åpne barnehager må dekke alt av utgifter over samme budsjett bla vedlikehold av bygningsmasse.

Beregning av tilskudd.

Når det gjelder beregning av tilskudd ønsker vi en ordning som tar høyde både for antall barn og voksne, ut fra det faktum at i åpen barnehage er det omtrent like mange voksne som barn til stede. Dette bør få konsekvenser for antall ansatte og hvilke kvalifikasjoner disse bør ha.

*** Registrering som legges til grunn for tilskudd**

Det er uklart hvordan uttrykket pr. plass i dagens regelverk skal forstås, men **det bør være klare retningslinjer for hvordan antall barn og voksne skal registreres og telles som utgangspunkt for tilskudd. Tilskuddsordningen må ta høyde for stor variasjon i antall barn og voksne i løpet av året.**

Det bør vurderes om tilskuddet fortsatt skal være knyttet til det maksimale antall barn som kan være tilstede samtidig, eller knyttet til et daglig eller ukentlig gjennomsnitt.

Vi ser også for oss flere momenter som kan legges til grunn for beregningen.

- gjenninnføre skillet med tanke på ulik størrelse på tilskudd til barn over og under 3 år (slik det var før 2001)
- la antall barn under 3 år telles som to barn

*** Antall ansatte:**

Åpne barnehager må kunne ansette personalet i faste stillinger for å sikre kvalitet og kontinuitet. Usikkerhet knyttet til økonomisk mulighet for videreføring av virksomhet gir dårlige konkurranseforhold i forhold til kvalifisert personale.

På de tidspunkt hvor det er flest barn og voksne tilstede viser erfaring at antall ansatte er viktig med tanke på å ivareta både barn og voksne.

Tilskuddet bør sikre at et minimumsantall ansatte kan være tilsatt i ulik stillingsstørrelse og ikke være avhengig av antall barn og voksne som er tilstede.

Tanken med åpen barnehage er at ” *Virksomheten i åpen barnehage er basert på at de voksne som kommer sammen med barna selv er en del av bemanningen og at de tar aktivt del i alt det daglige arbeid.*” Men dette er ikke noe som skjer av seg selv. For mange av de voksne er dette selvfølgelig tanker som er lette å etterleve. For andre kan det være mye mer komplisert og utfordrende.

Dagens brukergruppe er mer sammensatt enn før, og medfører flere utfordringer bla. annet som følge av økt innvandring med språk og kommunikasjons- utfordringer, samt voksne og barn med utfordringer i forhold til psykisk helse og behov for tverrfaglig samarbeid..

Selv om antall barn i åpne barnehager reduseres, medfører ikke det nødvendigvis behov for redusert bemanning, snarere ofte tvert imot.

Når det er færre barn og voksne tilstede samtidig, sammen med det faktum at flere av de som benytter tilbudet ofte har behov for hjelp og støtte på ulike måter, blir miljøet ofte mer gjennomsluttlig og dermed mer sårbart.

Erfaringen viser at på den tiden det er flest brukere tilstede må en av personalet ofte bruke mye tid på oppfølging i forhold til ett eller flere barn som trenger ekstra hjelp og støtte, mens en annen av personalet må bruke ekstra tid i forhold til voksne som på ulike måter trenger hjelp og støtte for at de skal få trygghet og motivasjon til å benytte tilbudet videre. Samtidig er det også behov for en ansatt som kan være tilgjengelig for alle de andre barn og voksne som er tilstede.

Gjennomsnittlig antall barn og voksne over tid kan danne grunnlag for å definere en minimumsnorm. Skal grunnlaget for godkjenning være knyttet til areal bør også antall voksne tas hensyn til.

*** Kvalifikasjoner**

Det er viktig at personalet har tid og kunnskap i møte med både barn og voksne. I tillegg til at styrer er førskolelærer bør personalet ha kvalifikasjoner som sikrer ivaretagelse av de voksnes behov, bla. i forhold til foreldreveiledning.

Justering av tilskudd

Åpen barnehage er; både ut fra målsetting og organisering, en uforutsigbar virksomhet. Åpne barnehager har verken søknadsskjema eller opptak, og dermed kan en på forhånd aldri vite hvor mange barn og voksne som til enhver tid vil benytte seg av tilbudet.

Flere forhold bør tas i betraktning med tanke på justering av tilskuddet:

- **justeringer som ikke har tilbakevirkende kraft**
- **antall barn og voksne som har benyttet tilbudet over en lengre tidsperiode, for eksempel. gjennom ett år eller muligens to år**
- **eiers behov og ønske om en formålstjenlig og forsvarlig personalpolitikk**
- **en tilskuddsordning som sier noe om antall ansatte og de ansattes kvalifikasjoner for å drive en forsvarlig pedagogisk virksomhet.**
- **talletidspunkt**

***Justeringer av tilskudd må ikke gjøres med tilbakevirkende kraft.**

Det som nå skjer mht. de åpne barnehagene i Bergen syns vi er helt uhevet. De er blitt pålagt å telle antall barn over en viss periode og har i kjølvannet av dette fått krav om tilbakebetaling av midler med tilbakevirkende kraft.

*** Justeringer som ivaretar eiers behov og ønske om en formålstjenlig og forsvarlig personalpolitikk.**

Justering bør gjøres i begynnelsen av kalenderåret med virkning fra barnehageårets start på høsten.

***Justering av tilskudd knyttet til antall barn og voksne bør bare berøre driftstilskudd eksklusiv lønnsmidler hvis ikke forandringene er veldig store.**

Dette kan en oppnå ved å skille lønnsbudsjett fra annen drift (der normen for antall ansatte er satt av kommunen ut fra den kvalitet som er ønskelig på innholdet).

Hvis endringene er så store at det tilsier endringer i bemanning, bør det legges en plan i samarbeid med kommunen om hvordan dette skal skje.

*** Telletidspunkt**

Vi mener at det bør være en kontinuerlig registrering og telling daglig. Alternativt kan en telle noen uker, for eksempel. 4 uker i året som bør være like for alle.

Konklusjon

Tripp Trapp åpen barnehage ønsker

- **at kommunene ikke fastlåses til bruk av nasjonale gjennomsnittssats**
- **at både antall barn og voksne legges til grunn for beregning av tilskudd**
- **at det utarbeides en norm for minimumsbemanning som innbefatter kvalifikasjoner både overfor barn og voksne**
- **at justeringer av tilskudd ivaretar flere hensyn**

Vi har forståelse for at departementet ønsker enklere løsninger i forhold til beregning av tilskudd til åpne barnehager, men håper at ikke det av den grunn velges en løsning som medfører et minimumstilbud når det gjelder innhold og bemanning.

Et mangfold av ulike typer barnehager, også åpne barnehager, vil være en styrke for samfunnet, ikke minst sett i et integrerings- og sosialiseringsspektiv. Vi henstiller departementet å legge til rette for dette i det nye finansieringssystemet for ikke-kommunale barnehager.

Hilsen Tripp Trapp åpen barnehage

Hana menighet, Sandnes kommune

**v/ Anne Elisabeth Veggeland (styrer / førskolelærer)
og Brit Niemi (daglig leder Hana menighet)**

Sandnes 28.juni 2010